نمره ۲۷۲ ایکنجی دوره

مدیر:
اسماعیل شمس
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

۲شنبه ۲۱ مرداد ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایلیک	۱۲۰ ریال
۶	آیلیق	۶۵ »
۳	»	۳۵ »
۱	»	۱۲ »

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین اورقانیدیر

آذربایجان خلقینین غله احتیاجاتی

تامین اولونور

محتکرلرایله رحمسیز مبارزه

غله موضوعی ان حیاتی موضوعلاردان اولدیغی ایچون خلقیمیزین توجهینی اوز بنه جلب ایتمیشدیر. مرکزی قومیته نین رهبرلیگی و ایالت انجمنینین گوستریشی ایله غله تشکیلاتی منظم بیر صورتده فعالیت ایتمگه باشلامیشدیر.

بنه لیکله گورولن جدی تدبیرلرین سایه سینده ایستر شهریمیزده و ایستر آذربایجانین سایر یئرلرینده آسانلیقلا تامین اولونور.

خلق دشمنلری نین انتشار وئردیکلری یالان شایعه‌لره باخمیاراق خلقیمیز ملت باشچیلارینین حسن تدبیر و عاقللی ایشلرینه درین اعتماد بسله‌مکده دیرلر. آذربایجانین چوق یئرلرینده محصول کئچن ایلدن داها یاخشی اولمیشدیر. یاغیش و دولی دان چوق آز یئرلرده مختصر خسارت وار درسادا، بو خسارت انله بیر حالدا دگیلدیر که قحطلیک و یا آذوقه آزلیغینا سبب اولا بیلسین.

تبریز شهرینین ایکی آیلیق غله ذخیره سی هنوز کئچن ایلین محصولیندان موجوددر. آیری شهرلر ایچون ایسه تازه محصولون یتیشمه سینه قدر هیچ نگرانچیلیق یوخدر.

اهر، اردبیل، زنجان، میانه و سایر یئرلرده بعضی اربابلارین کئچمیش ایلدن قالان انبارلاریندا کی غله‌لر گلن ایل ایچون احتیاط ذخیره‌سی حساب اولونور.

چوق یئرلرده اربابلار اوز محصوللارینین یوزده ۷۵ قالخینی دولته ساتماغا حاضر اولموشلار، هامبالار و خیردا مالکلر ایسه اوز محصوللارینین یوزده ۲۰ سینی دولته ساتاجاقلار. بو واسطه ایله هشتاد مین تون غله‌نین تهیه ایدیله بیلمه‌سی تخمین ایدیلیر که آذربایجان شهرلرینین احتیاجلاریندان کلی مقداردا آرتیقدر.

عمومیتله آذربایجان شهرلری ایچون ۵۰۰۰۰ تولندان ۶۰۰۰۰ تونا قدر احتیاج اولدیغی ایچون ۸۰۰۰۰ تون غله‌نین تهیه ایدیلمه‌سی بویوک موفقیت در.

بنه لیکله خلق ایچون غله باتیندن نگرانچیلیق یئری قالمیر فقط محتکرلر و خلق دشمنلری خلقی قورخوتماقلا اوز کثیف عمللرینی اجرا ایتمگه جان آتیرلار.

بو خصوصدا علاقه دار اداره‌لر خصوصیله فرقه‌میز و ایالت انجمنی ایکی یول ایله شدتلی مبارزه آپارماغی قراره آلمیشدیر.

اول تبلیغات واسطه سیله خلقی باشا سالماق، وضعیتی عمومه آنلاتماق، موجود اولان آرتیق غله‌لرین دولت اداره‌لرینه ساتیلماسینین ایشینی آسانلاشدیرماق و ایکنجی افتراچیلار، محتکرلر، انباردارلار و خلقی وحشته سالان خلق دشمنلری ایله رحمسیزجه‌سنه مبارزه ایتمکدر.

بو خصوصدا بیز، موفق اولماغیمیزا درین ایمانیمیز واردر فرقه‌میزده توزدندیکلرینی انجام وئرمک ایشینده امتحان وئرمیشدر.

احتکار و محتکرلر ایله رحمسیز صورتده مبارزه‌میزیم بو گونکی شعارلاریمیزدان مهمی سایلیر.

بوریس ایزاکوف

آمریقاگئتری آددیملاییر.

آلمانیانین حربی قدرتدن سالینماسی حقینده آمریقانین پاریسده‌کی «دوورتر اوتوراسیناء» تقدیم ایتدیگی مقاوله پروژه‌سی عجایب واریدیر.

آلمانیانین طالعی، بوتون اوروپا خلقلرینین بیرینجی درجه‌لی مسئله سیدیر.

هله یاخینلار بیر نئچه ایل حیاتیندا آلمان امپریالیزمینین قولدوردیغی دسته‌لری غرب و شرق سرحدلرینی ایکی دفعه گئچرک فرانسه، روس، بلجیقا، اوکراینا صرب، و سایر تورپاقلاری داغیتمیشدیر. اونا گوره‌در که بیز آلمانیانین طالعی مسئله‌سینه واقعیت‌تونا یا مایار می گیمی باخا بیلمه‌رک. آمریقانین تقدیم ایتدیگی پروژه‌نین مقدمه حصه‌سی بو مسئله‌نه شبهه دوغورور. آلمانیانین تمامیله حربی قدرتدن سالینماسی و ترک سلاح ایدیلمه‌سی حقینده، مقاله‌نین وارعیندا اولدیغی مسئله‌لری خاطرلایاراق آمریقا پروژه‌سینین مرقلاری تصدیق ایدیرکی: «... بو مرامین اهمیتلی حصه‌سی آرتیق حیاته گئچیریلمیشدیر سونرا پروژه‌ده شه یازیلیر:

«آلمانیانین حربی قدرتدن سالینماسی و ترک سلاح ایدیلمه‌سی وضعیتینی دنیا صلحینین طلب ایتدیگی قدر ساخلا یلماسی تامین ایدیلمه‌لیدیر»

گوسترلن بئله بیر تصدیق حدودیندن آرتیق عینیدیر لمامیشدیرمی؟

البته، آلمانیانین ترک سلاح ایدیلمه‌سی تمامیله حیاته گئچیریلمیشدیر دیمک، خطرلی اولمولاجاقیزدر.

یکدن آتلانتیکدن او طرفه بو مسئله‌یه باشقا جهتیله باخیرلار. آلمانیا مغلوب ایدیلمیشدیر، فقط هدلیک تمامیله حربی قدرتدن سالینمامیش و ترک سلاح ایدیلمه‌میشدر هیتلرچیلری حاکمیته چاغیران و ایکنجی بیر دنیا محاربه سی یاراتماق ایسته‌ییرقوه‌لر تمامیله محو ایدیلمه‌میشدیر. آلمانیانین غرب طرفلرینده محاربه یاراتماق ایسته‌ین اوملرین الیندن صنایع اوجاقلاری آلینمامیشدیر. فاشیزم هله بورادا آرادا... و حتی آلمان حربی قوه‌لری تمامیله داغیدیلمامیشدیر. هله خردادین ۲۴ نده، آلمانیادا انگلیس اشغال دائره‌سینده باش قوماندانلیغی [illegible]

بقیه‌سی ۳ نجی صحیفه‌ده

دنیا خبرلری

آلبانیادا

بئشنی خبره گوره مرداد آیینین ۱۵ نده آلبانیا باش وزیری انور خواجه یوگسلاوی و آلبانیا آراسیندا امضالانان قرارداد تصویب ایچون آلبانیا ملی مجلسینه تقدیم ایتمیش و مجلس طرفیندن تصویب اولونموشدر.

سویسده

سویس روزنامه‌لرینین بیری محاربه زمانی فاشیست تامینات اداره‌سینین باشچیسی اولان مایور ترکا واتین اظهاراتینی درج ایتمیشدر. او اظهار ایدیرکه ایندی یونان مجلسینین نماینده‌سی اولان «زروو» آلمان فاشیستلرینین یوناندا گیزلی پلیس اداره‌سینین ان فعال عضولریندن ایدی او آلمانلارین نفعینه ایشله‌یردی و فاشیستلرین علیهینه مبارزه ایدن یونان وطنپرورلرینی بو مددی پلیس واسطه‌سیله توقیف ایتدیریردی و پلیس ایسه اونلاری آلمانیایا تبعید ایتدی. بو «زروو» گوره‌کی ایشلرینین مقابلنده آلمانلاردان بویوک مقداردا پول طلب ایتدی و تامینات اداره‌سی اونون تقاضاسینی یئرینه یئتیرمه‌دیگینه گوره او انگلیسلرین نفعینه ایشله‌ییب و اونلاردان چوخ مقداردا پول آلیردی.

رومانیادا

رومانیانین سوویت اتفاقیله‌مدنی رابطه ساخلایان جمعیتینین عمومی جلسه‌سی دایر اولدی. بو جلسه‌ده سوویت اتفاقی و رومانیایا عاید اولان بیر سیرا مسئله‌لر حقینده دانیشیلدی. گورکملی آداملار و بویوک امیرلردن بیر نئچه نفری جمعیتین عضولیگینه سئچیلدیلر.

سوویت آذربایجانیندا سینما توغرافی

سوویت آذربایجانین عالی شوراسینین فرمانینا گوره اورادا بیر سینما توغرافی وزارتی تشکیل اولونوب و اداره‌سی آذربایجانین گورکملی آرتیستلریندن رسول رضانین عهده‌سینده قویولمیشدر.

صلح قونفرانسیندا

آلبانی، کوبا، عراق و مصر دولتلری صلح کنفرانسیندا ناظر عنوانیله شرکت ایتمگی تقاضا ایتمیشلر.

آمریکادا

آمریکا دولتی لبنان، عربستان و حبشه دولتلرینه بورج وئره‌جکدیر.

سوویت اتفاقینده

انگلستانین سوویت اتفاقیله‌مدنی رابطه ساخلایان جمعیتی هیئتی سوویت اتفاقیندان انگلستانا گئتمیشلر. بونلار انگلستانا یئتدیکدن سونرا اظهار ایتمیشلر که بیز سوویت اتفاقیندا ۱۱ مین کیلومتر حدودیندا شهرلر گوردیک و بو مدتده بوتون آزادلیق شرایطیندن استفاده ایتدیک.

سولده دولتی برلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا عضو اولماغی تقاضا ایدیب

۲ گون بوندان قاباق برلشمیش ملتلر تشکیلاتینین باش کاتبی «تریگوولی» لندنده دیمیشدیر که سوئد دولتی برلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا عضو اولماغی تقاضا ایدیب. حاشیه اظهار ایتمیشدر که اوزوده جلسه ایله مربوط اولان عمارتلر برلشمیش ملتلر تشکیلاتینه وئریله‌جکدیر

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

داخله خبرلری

ایش و زحمت اداره سیندن

۱ - آیین ۱۲ سیندن ۱۷ سینه قدر ایش و زحمت اداره سیندن ۱۱۵ نفر ادبن و کیشی متفرقه ایشلره گوندریلمیشلردر.

۲ - تبریزین بوتون کارخانه‌لرینه اخطار اولونموش که، ارمنستانا هجرت ایدن ایشچیلرین صورتینی ایش اداره سینین (ایش شعبه) سینه گوندرسینلر.

۳ - ایندی دن فیبریول عمله‌لرینین آدی یازیلماغا باشلانیبدر. ایشه طلب اولانلار بو اداره‌نین (ایش شعبه) سینه مراجعه ایدیب آدلارینی یازدیرسینلار.

۴ - ملتلری ۱۶ دان آشاغی اولان اوشاقلار ایشه قبول اولونمیاجاقلار، بو خصوصدا سونرادان لازمی تصمیملر دوتولاجاقدیر.

۵ - ۱۷ ار ۵ ر ۲۵ دن ایشه گیدنلره وئریلن قارتلار مفقود اولا و یا باشقا بیریسینه وئریلیرایسه همان قارت صاحبی نین نوبه سی تاخیره اوغرایاجاقدر.

اردبیلده مشروطیت بایرامی

اردبیلدن گلن مکتوب:

مردادین ۱۴ ینده سحر ساعت ۶ دان خلق خیابانلارا دولماغا باشلادی. تمام اهالی بویوک بیر سوونج ایله بو ایل مشروطه بایرامینی استقبال ایدمرک طنطنه‌لی بیر متینغ ترتیب وئردیلر.

اردبیل فرمانداری آقای آذربادگان و ولایتی قومیته نین صدر معاونی آقای زنوزی حرارتلی نطقلر ایدندن سونرا، اهالی طرفیندن آلقیشلاندیلار. گیجه‌یه قدر بایرام مناسبتیله خلقیمیزین جشنی طنطنه‌لی صورتده دوام ایتمکده ایدی.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

باکو خاطره‌سیندن

دات - دات

دانیشیر تبریز

بونلار حیاتمده ان گوزل و اوره‌گیمه یاتان کلمه‌لر ایدی که بیرینجی دفعه اولاراق باکوشهرینده تحصیل ایتدیگیم زمان منیم اولادیما چاتدی. بونلار ایللر بویی زحمت چکمیش خلقلرین اوجا و اوداملی سسیدی کی اوز آزادلیغی و خوش گونه چاتدیغنی بوتون دنیایا اعلان ایدیردی و دنیا خلقلرینه بیلدیردی کی داها ۲۰ ایل رضاخانین استبداد حکومتینین زنجیرلری و خلقیمیزین اسارت آلتندا ساخلایان مرتجعلرین خام و پوچ فکرلری نهایته و آخره چاتدی و خلقیمیز قابله و شجاعتیله اوز الدن گئتمیش آزادلیغنی یئنیدن برقرار ایدیبدر.

من بو حاقی داکی کلمه‌لری ایشیدرکن اوز اوره‌گیمده هدتلی چیرپینتی و آنامین سرعتله آخدیغنی حس ایدیردیم و سویندیگیمدن اوزومو اونوده‌موشودوم.

وقتیله تبریزین دانیشدیغینا فکر ویریردیم، ایشیدیردیم شهریمیزده حربی تعلیمات آپاریلیر و خیابانلارین آسفالتلاری باشلانیر. بو کیمی خبرلر نه منی، بلکه بوتون آذربایجانلی یولداشلاریمیزدا سوینیدیریردی. بو خبرلر خلقیمیزین خوشبختلیگه چاتماسینی و سعادت گونلرینی الهام آلماسینی بیزه بیلدیریردی.

دوغرودانمدا آنا یوردوم تبریزدون ایللر عرضینده بیر خرابه زاره دونموشدی و هیچ کس اونون آبادلیغینا توجه ایتمیردی و اونون بودجه‌سی مرتجعلرین و خائنلرین هوی و هوسینه صرف اولونوردی اونلار آذربایجان خلقینی یاشاماغا قابل اولمایان بیر ملت تصور ایدیردیلر اونلار ایستیردیلر خلقیمیزی

بقیه‌سی ۵ نجی صحیفه‌ده

فرقه‌وی اعلان

سه‌شنبه گونی مرداد آیینین ۲۳ سینده آخشام ساعت ۵ر۸ ده ستارخان بایراقلی تبریز شهر قومیته سینین گنیش پلنوم جلسه‌سی شهر قومیته‌سی سالونوندا تشکیل تاپاجاقدر بو جلسه‌ده شهر قومیته‌سی و حوزه قومیته‌لرینین ۶ آی مدتینده گوردیگی ایشلر حقینده گزارش وئریله‌جکدر دعوت اولونان آقالار تعیین اولونمیش وقتده حاضر اولمالیدیرلار.

ستارخان بایراقلی تبریز شهر قومیته‌سی

فرقه خبرلری

میاندواب پله‌نومی

۱۶ ار ۵ ر ۲۵ ده میاندواب قومیته‌سینین پله‌نوم جلسه‌سی مراغه و مرکزی قومیته‌نین نماینده‌لرینین اشتراکیله تشکیل تاپیب همان قومیته‌نین راپورتینی ایشیتدیکدن سونرا محلی قومیته‌نین ایشلرینین گیدیشاتیه راجع لازمی قرارلار قبول اولوندی.

بیرینجی حوزه‌ده

بیرینجی حوزه‌نین تشکیلات قومیسیونونین فعالیتی نتیجه‌سینده، خیابان قاپی سیندا ساکن اولان سوادسیز خلقین ۳۰ آتا دیلینده سواد لانمالاری ایچون منظم بیر درس کلاسی تاسیس ایدیلمیشدیر. بو کلاسین بوتون لوازماتی درس اوخویان فرقه عضولرینین عاشه و سوادا اولان علاقه‌لری نتیجه‌سینده تهیه اولونوب و چهارشنبه گونی مرداد آیینین ۱۶ سیندان اعتبارا مرتب صورتده درسلره باشلانمیشدیر.

سووت مطبوعاتیندان

سووت آذربایجانیندا
قاووجوق تصرفاتی

سووت آذربایجانیندادا علمی ترقی و کشفیاتلار، سووت اتفاقین آیری جمهوریتلرینده اولدیغی کیمی گونی-گوندن آرتماقدادیر.

سووت‌اتفاقیندا، معاصر تخنیکی‌ قانین یوکسلمه‌سینده قاووجوق اساسلی رول اویناماسینی دوشونوب و اونا گوره‌ده قاووجوق زراعتی و استحصالینا بویوک اهمیت ویریلیر. حتی سووت عالملری معاصر تخنیکانین قاووجوقسیز ترقی ایتمه‌سینی غیر ممکن گورورلر. بوجهتدن‌ده سووت اتفاقین باشقا نقطه‌لرینده اولدیغی کیمی سووت آذربایجانیندا دا قاووجوق تصرفاتی ایچون جدی تدبیرلر گورولور.

قاووجوق-اوتوموبیل، طیاره، شیمیا و ماشین قاییرما صنایع‌سینده بویوک رول اوینایر.

ایندی دنیادا قاووجوق، مدافعه اهمیتلی ینگی حساب اولونور. عینی زماندا یاغیشداداقاووجوقون اهمیتی بویوکدر. قاووجوقدان ۴۰ مینه قدر مختلف نوعلی وه‌زین معمولاتی حاضرلانیر.

ایندی سووت اتفاقیندا بئش نوع قاووجوقلی بیتگی اکیلیر. بونلار: قوابولا، هینگیله(له‌امبند)، ترم ساقیز، تاو ساقیز و کوک ساقیز.

قاووجوقلی بیتگیلرین ایچریسینده یاغشی کیفیتلی و خالص وه‌زین ویرن قوابولادر. بو بیتگینی آمریکالیلار ۱۸۵۲-نجی ایلده تاپمیشلار. اوزون مدت تو‌ز یاغینا ویرن قوابولادان چوخ آز استفاده ایله‌مه‌گه باشلامیشدر.

یالنیز ۱۹۱۰-نجی ایلدن باشلایاراق بو بیتگی علمی اصوللار ایله اکیلیر. آمریکانین قاووجوقا اولان احتیاجینی بوزده اوتوزی طبیعی قوابولا ایله تامین اولونور. قوابولا قاووجوقلی محصولی قاووجوقلا زنگین و کیفیتی بالا اولماقینا چوخ ویرن و‌زین حاصل ایدیلیر. بو بیتگی باشقا قاووجوقلی بیتگیلره نسبت تورپاقدان چوخ غدا طلب ایتمیر و تجربه ایشی‌ده آساندر. قوابولا نین اکیلمه‌سینه اولدیغجا آز زحمت صرف ایدیلیر. اونا گوره‌ده ایندی سووت اتفاقیندا قاووجوق زراعتی ان قازانجلی بیر بیتگی سایلیر. قوابولانین اساس وطنی مکزیکادر. اونلا جنوبی آمریکانین داغلیق یرلرینده تورپاقوز‌ینه‌بیتیب بیوویور.

بو بیتگینین بیتمه‌سی ایچون اورتا حسابلا ۱۲-۱۴ درجه ایلیک حرارت طلب اولونور.

قوابولا بیتگی‌سی سووت آذربایجانینا آمریکادان گتیریلمه‌ییب اکیلمکده‌دیر. ایندی سووت آذربایجانی بوتون دنیادا قوابولا بیتگیسینین ایکینجی وطنی اولموشدر.

سووت اتفاقیندا قوابولا بیتگیسی ایلک دفعه ۱۹۲۵-نجی ایلده گورجستانین تیفلیس و سوخوم نباتات باغلاریندا اکیلمیشدیر.

۱۹۳۰-نجی ایلده آذربایجانیندا قاراالهین ماردا کرد ناحیه‌سینده قوابولا اکیلمه‌سی ایچون تجربه اداره‌سی یارادیلیب و بو بیتگینین تیجربه‌لمه‌سی ایچون خصوصی سوونده مشغول اولموشلار.

همین تجربه اداره‌سی علمی اصولی یاخشی‌بالی اولماسان قوابولا اوزمونده چالیشاراق اونوز‌بتجربه قاعده‌لرینی توگرنیب و بو بیتگی سووت آذربایجانیندا گیت گیده ترقی ایتمگه باشلامیشدر.

ایلک دفعه آذربایجانین ماراداکرد، قاضی محمد، ۵ برده ۵ و ۵ترتره ناحیه‌لرینده تجربه مزرعه‌لری سالینیدی. ۱۹۳۷ نجی ایلدن ایسه بو بیتگی رسمی اولاراق دولت پلانینا داخل ایدیلمیشدر. خصوصا ماردا کرد ناحیه‌سینده ایندی قوابولا اکینی ساحه‌سی ۴۰۰-هکتارا چاتدیریلمیشدر. ۱۹۴۵-نجی ایلده ۵برده ناحیه‌سینده ۱۷ هکتار و ۵ترتره ناحیه‌سینده ایسه ۱۵ هکتار قوابولا اکیلمیشدر.

بو بیتگینی چوخ قازانجلی اولدیغیندان اکینچیلر بویوک روح یوکسکلیگی ایله اکیرلر.

۱۹۴۶-نجی‌ایلده قوابولا مزرعه‌لری ماردا کرد ناحیه‌سینده ۵۰۰ هکتارا، ۵ترتره ناحیه‌سینده ۳۳۵ هکتارا و ۵برده ناحیه‌سینده ۸۷ هکتارا چاتدیریلمیشدر. ایندی ماردا کرد ناحیه‌سینده‌بیر تیکنیکی قاووجوق کارخانه‌سی ایشه‌سالینمیشدر. بو کارخانه، هر ایل ۱۰ مین تون قوابولا محصولی اعمال ایده‌جکدیر.

سووت آذربایجانین بئش ایللیک پلانینا گوره ۱۹۵۰-نجی ایله‌دک قوابولا اکینی ساحه‌سی ۶۰۰۰ هکتار آرتیریلمالیدر. بو بیتگینین اکین ساحه‌سی ۵ماردا کرده ناحیه‌سینده ۲۰۰۰ هکتار، ۵ترتره ناحیه‌سینده ۲۶۰۰ هکتار، ۵برده‌ناحیه‌سینده ایسه ۱۴۰۰ هکتار ۱۹۴۷ نجی ایلده ایسه بوتون آذربایجاندا قوابولا اکینی ساحه‌سی ۶-۷ قات آرتیریلاجاقدر. ایندی سووت آذربایجانیندا قوابولازراعتی وه‌قاووجوق استحصالی‌نه‌متخصصلرینین حاضرلانماسینا جدی صورتده فکر ویریلیر.

حمید نیکپور

سراب اهالیسینین همتی

سراب قوبه‌سینین قانلی و اهالی‌سینین همتی تیچه‌سینده ۷۹ نفره یاخین انتخابدان سوادسیز-لیغی لغو ایتمکدن توتری سراب و اونون کندلرینده دایر اولان مدرسه‌لره هدیه ویریلمیشدر

یوسف رازلیق ۱ اسله آغاج

حاجی‌بابا رازلیق ۵۰۰ ریال

علی رازلیق ۴۰۰ ریال

مظاهرلتخاری سراب چورلر کندنده اولان باغدان مشهور محمدحسن باغی‌اوزمسی

سید صادق ملکی عدال آباد یادیم آغچه

سید صادق ملکی کاباد ۱ سیه

خرده مالک‌لرطرفیندن هیره چین کندنده ۴۳ چرپیر و ۳ لطه چین

آذربایجان ادیبلری
وطن حقنده

جعفر جبارلی
«فیروزه»دن

بیر باشقانیز کهنه بکر نه ایدی، ایندی نه اوا اولموشدر؛ بو مملکت اول نه ایدی، ایندی نه اولموشدور! عالم آدم بئله شیمدی! زونی اثیریه بیر؟ اقتصادیاتدا انقلاب. حیاتدا انقلاب. معیشتده انقلاب! انسان شعورندا انقلاب! بو انقلاب طبیعتین اسکی قانونلارینی بئله دگیشدیریر. چایلار قوماش دوزلاری اکی گون ایچریسینده باتیل. چیچکلی بر باغا دونمه‌دیر اونون سایه‌سینده ایللیک قبرستان بئله جانلانیر. مدنی استراحت پارکلارا چوریلیر.

جلیل محمد قلیزاده
«آنامین کتابی»ندان
گل بهار

قاری بیرجه کتاب: بیزدا آنامین کتابی؛ بودور، آتم زر ایله یازدیغی وصیت (اوخویور). تاریخ هجرتین مین ایکی یوز دوقسان دوردنجی ایلینده، ربیع الثانینین اون‌ایکی سینده، سه‌شنبه گونی صبح قاندان یاریم ساعت کچیبکده بو اسلامیم زهرانین جسمیندن بیر پارچا قوپوب آیریلدی که، عبارت اولسین رستم بالامدان.

بیچاره مورتن جسمتین قالانیدان گئنه بیرپارچا آیریلیب قوپدی، همان گون اونلارم محمدعلی آدادن اولدی.

یازیق زهرانین قالان جسمی که بیرطرفه پارچالادی که همان گون بالامیز صمد دنیایه گلدی.

بوندان‌سا بیرنجه ایل سونرا بختی قرا عورتین قالان یاریم جانیندان که بیر پارچا قوپدی که. آدینی گل بهار قویدیق.

بیر گوی. آی و اولدوزلار گویلرده سیر ایده‌ب گزه‌-گزه که اول-آخر گونین یاننا دولانیرلار. چونکه بونلار حاموسی قدیم-ازلیدی. گونده‌ن قوپوب آیرلمیش پارچالاردی. من اعتقاد ایدیرم که منیم بالالاریم دنیادا حریای کریب دولانسالار، که اول آخر آناللاری زهرانین اطرافیندا گزمه‌لی دولانماللار چونکه آی و اولدوز شسین پارچالاری اولان کیمی بونلاردا آناللارینین آیی و اولدوزلاریدیر. وای او کسین حالینا که طبیعتین همین قانونونی پوزماق ایسته‌یه!

اونون انصافی و وجدانی اونا مادام‌الحیات اذیت ایده‌جک، نه‌قدر جانیندا نفس وار پشیمان اولاجاق.

اساسلی اقدام-بیوک خوشبختلیک
(معارفیمیزده بیوک دگیشیکلیکلر)

ع. م. کاری

امپریالیزمین منافعینی حفظ ایتمک ایچون نه‌جور معارف لازمدر؛ «محصل یا «خارجی قوشی». قالیجی دارالفنونلی عالی قصرلر-حشره داخماللاری بیر عده‌سی توخلیقیندان و ملیونلارلا آجیندان تولن انسانلار!

(۲)

شه‌لیکله ایندیمیز باشلانان گوندن معارفیمیز سرعتله ترقی و اصلاحا دوغرو گیتدی. بیز بورادا معارف ساحه‌سینده الده ایدیلن ترقی پیشرفتلری شرح ویرمک ایستمیریک، بلکه مقصدیمیز یالنیز سورادا معارفین اساسینی تشکیل ویرمن درس پروگرامی بار‌ه‌سینده دانیشماقدر.

دیدیک معارفیز اساسینی تشکیل ویرمن درس پروگرامیدر.

علی، اوندان توتری که بیز فکر و دوشونجه‌نی صاف ولکه‌سیز بالالاریمیزلا قارداشلار پیوری‌مکتبه گونده‌ریرک. اگر اونلار اورادا صحیح و دوزگون و مترقی بیر اصولیله تربیه اولونسالار طبیعی درکه اونلار تربیه‌لی و جامعه‌یه خدمت ایدن مفید بیر عنصر اولاجاقدر لکن اگر گتیجمیش ارتجاعی پروگراملار کیمی کهنه و فاسد فکرلری اونلارین بئیینده عوق ویرسه‌لر طبیعی درکه اونلار بیکاره وجامعه‌نین حالینا فایداسیز بیر عنصرلر وجوده گله‌جکلر.

معارف پروگرامی گرک بیر جور اولسون که اوشاقلاری دیری قل تربیه ایدیب هاموسیدان مهم اونا حیات مبارزه‌سی درس ویرسین، اونا اجتماعی اصوللار اوگرتسین لاکن چوخ تاسفله دیمک لازمدرکه کتجمیش پروگرام بیر جوراییدی که آجیق فکرو اوعقیدا مخصوص اولان جیب‌وجوش و فعالیت روحی ایله مکتبه وارد اولان عزیز بالالار مکتبدن چیخاندا بتون فعالیت و دیریلیک وجوانلیقا مخصوص حرارتی الدن ویریب و بوتون بو عالی سجیه‌لری مکتب بیزین اوستینه اوپوب چیخیردیلار.

اونلارا حیات‌مبارزه‌سی درسی اوگرتمه‌ییردیلر. بس‌اونلار نه‌ایچون مکتبه گیدیردیلر؟ یالنیز داریوش اردشیر یاکان سلطان حسن و ... نین شرح حالینی ازرله‌ییب‌وسعدی حافظ ومولانا جلال‌الدین‌دن بیر نئچه شعر طوطی قرشی گیمسی حفظ ایتمک ایچون؟ ....

مگر بونلار درویشلیک وقالاریق اوگرنمک‌ایچون مکتبه گیدیردیلر؟ استعماری واروپالیستی سیاستلر بئله اقتضا ایدیر که بدبخت تولکه‌لرین جوانلاری هنر صاحبی اولماییب سست وعاطل بیر عنصرلر اولسونلار واونلار دنیانین سیاسی جریانلا-ریندان عام و تخنیکادان خبردار اولماسینلار، اونلاردان کیم اولورسا اولسون که بو اوجاقدا وجوده گتیرمک ایسته‌دیکی ده آجیق فکره مالک اولان انسان ظالم و اسارته بویون اگمز. اونا گوره لازمدر هرسیاسه ایله اولورسا اونون فکرلری بوغماق اونلارا انکشاف امکانی ویرمه‌مه‌لی!

شه‌بیر تولکه‌لری همیشه مواد‌ایله مشغول ایدیب صنعت و تخنیکایا دوغرو متوجه اولماق امکانی ویرمه‌مک اوندان توتری که اگر اونلار صنعت صاحبی اولسالار آرتیق اونلارین محصولیلارینا محتاج اولمیاجاقلار، اونا گوره شه بیر تولکه‌لرده صنعتی انکشافا یول ویرمه‌یب یوزلرجه (معز دهشتکن) دلنجی دارالفنونی، ادبیات (مجوده ادبیات!!) اکوله‌لری یاراتماق لکن بیر دانه صنعتی مکتبین وجوده گلمه‌سینه امکان ویرمه‌مک!!.....

امپریالیزمین دلی قالمیش تولکه‌لرده وجوده گتیردیگی پروگرامدان هدف بودور، و من‌ایچون بیر مثال دییمک:

بیرمدت بوندان قباق ایراندان بیر هیئت هندوستانا دعوت اولونموشدی، بوهیئت دنیانین ان مظلوم تولکه‌سی و حنسیر واری ایله گوزه‌ل مناظره بدبخت ماکینه‌سیدن آجلیق تیجه‌سینده الدن ویرن هندوستانین گرب و اورادا اولان عالی عمارتلری پارکلار و تاریخی بنالارلا برابر حشره یووالارینا اوخشایان انسانلا یاراشمایان داخماللاری و باتاق‌لیقلارلا قزیل وعالی یاشایشا مالک اولان معدود بیر عده و اونلارلا برابر ملیونلارلا فلاکت زده و عمرلیکی آلتیندا ازیلیب آرادان گیتمکده اولان بریاردا. شاهد دییشکر بیر آز عده‌سی توخلیقیندان وقالانی ایسه آجیندان تولن انسانلاری گورمیشلر.

بو هیئت هندوستاندان قاییداندان سونرا بیر گزارش ویرمیشدر بو گزارشده دیاییردی که هندوستاندا یوزلرجه ادبیات دارالفنونی واردر حالبوکه همان تولکه‌ده یالنیز ۱۷ کیچیک صنعتی مکتب تاپیلار اولار. یوزلرجه ادبیات دارالفنونی مقابلینده بیر دانا دا اولسون صنعت دارالفنونی تاپیلمایر. چوخ تاسفله دیمک لازمدرکه بو سیاست ایندییه قدر ایراندا اعمال اولونموشدر.

آمریکا گیزلی آددیملاییر

اول صحیفه‌دن بقیه

معاونی ژنرال رویه‌رتسون حربی قدرتدن سالینمانین گیدیشی حقینده بیانات اعلان ایده‌رک انگلیس اشغال دائره‌سینده هله ۳۶۶۷۲ نفر آلمان حربی خدمتچیلر یئنی استفاده ایدیلدیگی ایچون اونلارین عسکری وظیفه‌دن آزادایدیلمه‌دیکینی گوسترمیشدر. همین ۱۴۷ مین قرپیرنجی جهان محاربه‌سیندن سونرا آلمانیایا اجازه‌ویریلن قوه‌دن تقریبا بیریاریم قدر چوخدر که هیتلرحربی قوه‌لرینده او زمان بونین اساسیندا بویومگه باشلامیشدی.

هلده متال وپولاد قایرون ایندوستری، کارخانه‌لری داغیدیلمامیشدر. آلمانیانین حربی صنایع پوتینسیال قوه‌لرین محو ایدیلمه‌سی حقینده هله‌لیک بیر نقشه یوخدر. آمریکا‌اشغال دائره‌سینده کی انشاعاتی ادارلر، مصادره ایدیلمیش ۷ ملیارد مارقا مبلغده‌کی هیتلرچیلرین حربی موسسه‌لرینی ۵ یاپلاماق و ساخلاماق ایچوگ اشغال دائره‌سینده کی آلمان اهالی ادارلرینه ویریلمه‌سینی طلب ایدیرلر.

بیلدیگیمیزه گوره آمریکا اشغال دایره‌لری حربی اهمیتی اولان موسسه‌لری اداره ایتمک ایچون آلمانلارین ازلرینه ویرمیشلر. آلمانیانین ترک سلاح ایدیلمه‌سی حقینده ایرلی سوردولن اوپیمیک تصدیق هله‌اولدیغیجا اتیزدر.

آلمانیانین حربی قدرتدن سالینماسی حقینده آمریکا معاوله‌پروژه‌سینین عملی حصه‌سینده فقط یالتاو پوتسدام‌دا اوچ متفق‌دولت باشچیلارینین چیخاردیغی قرار قیالدیلمیش حالدا تکرار ایدیلمکده‌دیر. معلومدر که، بو قراره اوزمان قیراتسه‌ده قوشولموش ایدی. لاکن برلین قونفرانسیندا آلمانیانین حربی صنایعینین لغوایدیلمه‌سی مسئله‌لری اطرافلی صورتده قراره آلینمیشدر.

آمریقانین تازه پروژه‌سینده بو مهم مسئله‌دن واز کچیلمیشدر. آلمانیانین حربی صنایعینین لغو ایدیلمه‌سیندن هیچ بیرشئی قیدایدیلمیر.

آنجاق بونی قید ایتمک لازمدر که دورت دولت معاوله‌سی ایچون تقدیم ایدیلن بو یازه قوردخولی حاضیه‌لرله دولدورولموشدر. بو پروژه‌ده ۵ متفقلرین آلمانیاداکی اشغال دایره‌لرینی معین شرطلرله بوشالتماللاری ۵ گوستریلیر.

مستر برنسین آلمانیا اشغال دایره‌لرینین بوشالدیلماسی حقینده‌کی بو پروژه‌سی هله وقتیندن چوخ-چوخ تیز دگیلدرمی؟

آلمانیانین متفقلر طرفیندن اشغال ایدیلمه‌سی آلمانیانین حربی واقتصادی جهتدن تمامیله ترک سلاح ایدیلمه‌سینی، آلمان‌رژیمینین دموقراتیک‌لشمه‌سینی و تضمیناتین ویرمه‌سینی تعقیب ایدیر بو مسئله‌لردن هیچ‌بیری هله حیاته گیچیریلمه‌یبدر. اونا گوره‌ده آلمانیانین متفقلر طرفیندن ترک‌ایدیلمه‌سی مسئله‌سی اولدوقجا تیز وقوع‌بولودور، بیله دایتیقلار آنجاق آلمان ملیتاریستلرینین الینه واسطه اولابیلر.

اونا گوره‌ده آمریکانین دوردتلر قونفرانسینا تقدیم ایتدیگی پروژه‌ده آمریکانین متفقلرین‌ده‌ باجماعان اوبول ایتدیگی قراره نسبتا گیزلی آددیملا-دیغی گورونور.

مظفر درفشی

خلقیمیزدن داها آرتیق جدیت و فعالیت طلب اولونور

قهرمان و مبارز خلقیمیزین قهرمانلقلار و افتخارلارلا دولو اولان تاریخی نین هر ورقینده عباقت، جدیت، دولت عزیزه‌لری آیدینجاسیندا چالاراپ و انسانی بو بویوک و عالی خصلت لرین فارمی سینده باش اگدیرمگه وادار ایدیر.

خلقیمیزین آزادلیقا، مدنیته، ترقی یه قارشی اولان آلوولی محبت و آتشین عشقی همیشه ملتیمیزی وادار ایتمیشدیر که بیر مختصر امکان شرائطی یاراندیقدا بویوک جسارت و جرئت وحدتیله اوز مقصدینه دوغرو حرکت ایدیب و قارشیسیندا اولان آغیر مانعه‌لره باخمیاراق حیرت لی بیر سرعتله مدنیت کاروانینه یاخینلاشسین.

بوگون همین آزادلیق و مدنیت تشنه‌سی اولان رشید خلقیمیز ۲۴ ایل بویوک محرومیت لر و شدید سیخینتی لارا تحمل ایتدیکدن سونرا آغیر مبارزه لر نتیجه‌سینده ایله بیلمیشدیر که اوز استه‌کلری‌نی بیر قسمتین حیاته کیچیریب و آزادلیقی‌نی تامین ایتسین ونتیجه‌ده اونون فعالیت و مبارزه‌سی بو گوزل شکلی اوزونه آلمیشدیر.

ایندی بیر عده یاخشی‌لار که تهران ایله موافقت نامه امضا لاندیقدان سونرا فرقه‌میزین و خلقیمیزین فعالیت دوری کیچمیشدیر. ایله بو تمایله سهو بیر خیالده اولدوقدان اوتری که عزیز رهبریمیزین دیدیگی کیمی «خلقین آلدیقدان چتین ساخلامادیر» بوندان قاباق خلقیمیزین قارشیسیندا بیر وظیفه «اوز آزادلیقی‌نی تامین ایتمک» دورووردی‌سا ایندی ایکی بویوک وظیفه: بیری آلدیقی حقلری گوز بیه‌گی کیمی قوروییب و اونلارین اجراسینده نظارت ایتمک و ایکینجی‌سی تاریخی وظیفه‌سینه عمل ایدیب ایرانین باشقا خلقلری‌نی ده اسارت و ارتجاع زنجیریندن تمامیله نجات ویریب و خوشبخت حیاتا چاتدیرماق دورور و آیدین در که بو بویوک وظیفه‌لرین یئرینه یئتیرمگی اوغروندا خلقیمیزدن داها آرتیق جدیت و دولت طلب اولونور.

۱۵ نجی مجلس شورایملی انتخابی‌ده بویوک و موثر عامل لردن در که ایران آزادلیقی‌نی و هابله بیزیم خلقین داها آرتیق دموکرات شرایطده یاشامالیقی تامین ائده بیلر، و بو نقطه‌دان در که قاباقکی ۱۵ نجی مجلس انتخاباتی مبارزه‌سینده خلقیمیزین مرالا حرکت ایدیب و آزادیخواه، صالح، خلق احتیاجاتی‌نی دوشونن وکیل لرین سئچیلمه‌سینده موفقیت قازانماسی گونین ان مهم وجدی مسئله‌لریندن ساییلیر. باشقا «جدیت و فعالیت» طلب ایدن مسئله‌لردن بیری ده کیچمیش استبداد دوری‌نین بیر چوخ مرتجع و منحوس یادگارلاری اولوب خلقی، جامعه‌نی اوچوروما و فلاکته سوق ایدن عادت‌لر، پیس ایشلر و بعضی پیس تقلید لر ایله مبارزه ایدیب اونلارین یئرینده ترقی‌یه، تکامله، آزادلیقا، علمه، بیلیگه، آزاد و خوشبخت حیاتا قارشی خلقده شوق و هوس یارادا بیلن عادتلر یاراتماقدیر.

داها او مسئله‌لردن ملی ثروت لریمیزی اشغالگر و سویغولوب سوغانا دونمیش خلقیمیزی اساسلی و دوزگون نقشه‌لر اوزره ثروتلندیریب و اونلارا اقتصادی استقلال آزاد و حسن حیات امکانی ویرمک و بیله ویرانه حالینا دالان اولکه‌میزی سرعتله آبادلاندیریب و آسایش اوجاقینا تبدیل ایتمک و بونلاردان علاوه کیچن چوروموش فئودال عنعنه‌لرین یئرینه اوچوروب اونون یئرینده تمامیله ملی حقیقی بیر معارف یارادیب و اونی عمومیت و توسعه ویرمک و هابله حکومت ایشلرینده تشکیلات یولیله نظارت ایدیب و خائن و یارامازعمل لرین قاباقین ساخلاماق و بونلاردان باشقا خلقیمیزین قاباقندا دوران بیر چوخ آیری وظیفه لری ده خاطرلادیقدا انسان تصدیق ایدیر که: «خلقیمیزدن داها آرتیق جدیت و فعالیت طلب اولونور.»

دقت!

دفعه‌لرله اداره‌میز طرفیندن یازیچیلاریمیزا بیلدیریلدیگینه گوره، گوندردیکلری مقاله‌لری آیدین بیر خط ایله یازسینلار، یئنه ده مراعات اولونمایور، بوندان سونرا مقاله‌لر مرتب بیر شکلده اولمازسا قبول اولونمایاجاقدیر.

تازه گل، تازه

نه گوزل بهاردیر، نه گوزل یاز در
گلستانلار آجیب تازه گل، تازه
آنا یوردوم جنت کیمی بزه‌نیب
شاد اول گونول، سئوین، تازه گل، تازه

...

باش ویریبدیر سعادتین اولدوزی
قیزاریب لاله تک حیاتین اوزی
خائنین، اسارتین قالماییب ایزی
اوره‌کلرده آچیب تازه، گل تازه

...

بیر الده قیزیل گل، بیر الده آغ گل
بیر الده یاسمن، بیر الده صاغ گل
یاشا آذر ائلی، همیشه صاغ گول
حیات تازه، دوران تازه، گل تازه

...

فرقه‌میزه خلقیم امان گتیریب
چونکه بیزی خوش دورانا یئتیریب
آذربایجان لاله، نرگز یئتیریب
سوسن تازه، سنبل تازه، گل تازه.

...

قارداش سیچیر قارداشینین الینی
تاپیب دوغما شیرین آنا دیلینی
نور بورویوب قوجا شرقین ائلینی
اولکه‌میزده آچیب تازه، گل تازه.

...

آزادلیق دنیادا آخار سئل اولسون!
شرق اولکه‌سی بوتون آزاد ائل اولسون!
اوره‌کلر آچیلسین، قوی تئل تئل اولسون!
آچیلسین هر یانا تازه گل، تازه.

...

باش اوجالدیب آذربایجان داغلاری
گولور خلقیمیزین گوزل چاغلاری
چیچک آچیب باغچالاری باغلاری
بلبل اوخور گلشن تازه، گل تازه.

...

آچیلان گوللرین سولماسین وطن!
خار کیمی گل دیبین آلماسین وطن!
نه غمین، نه غصه‌ن اولماسین وطن!
اوسون گون دوغوب، تازه گل، تازه.

...

حسین! بوندان سونرا گوزلرین گولر
خلقین اوره‌گینده سوزلرین گولر
صنعت عالمینده ایزلرین گولر
همیشه‌لیک سئوین، تازه گل، تازه.

خلق آرتیستی: عاشق حسین جوان

۵ ایران ماه ۵ دان
چهارشنبه ۱ حمید نیکپور

استانبولدان گلن بیر مکتوبدان پارچا

استانبول ایرانلی محصل‌لر ایچون

«سکندر زندانی» در

(استانبولدا تحصیل ایدن بیر ایران آذربایجانلی محصل، ایراندا کی دوستونا یازیر)

استانبول ۳/۳/۱۳۲۵

عزیز دوستوم...!

استانبول، همین، گوردوگون استانبولدور. بیرده گردش و اولمک فصلی باخلاییب لاکین بو دفعه من و منیم استانبولدان... اوتری چوخ فقط او آدملار ایچون باغلاییب که، اونلارین تفریح و گردش وسیله‌لری واردیر.

یازدی محیطینده (خلق حزبی) و یوردودا (استانبولدا ایرانلی محصل‌لرین اشادیغی محل) بیزلره اولان احترامسیزلیق و توهین‌لر متعهد در چه‌یه چاتمیشدیر اطرافیمیزدا گیلارین... گلایه و شکایتی، ایت تولـه‌دورمن خوراکلار.... اصافیز تخته یتیلرین قراولقیی... فاطمه خانیمیز (ترکیه مجلسی‌نین نماینده‌سی و خلق حزبی‌نین عضوی در که، ایرانلی محصل‌لرین ایشلرینه باخماقدان اوتری مامور در) منحوس قیافه‌سی و توهین آمیز رفتاری... نه اینکه منی بلکه، هر منیم کیمی یئندنی دیناملار و منیا اطیندن سرییوروب ویزار ایدیبدیر بوگون یولداشلا. بیزلایبر یئره چلیب‌لر گلرین بیزه نسبت غیر قابل تحمل رفتارلاریندان بحث ایدیردیک که انقلاب... ایچون ایراندان بیر شهر روزنامه گلدی. او روزنامه‌لرین بیر شهرینده ترکیه‌لرین حقینده و ترکلرین ایرانلیلارا نسبت اولان رفتار لاریندان آقای ابوالقاسم فضلی امضا سیله‌ بیر سیرا مقاله‌لر یازیلمیشدیر که، اونلاری اوخودوقلاریمیز بیر قدر گوزوموزه تسکینلیک ویریردیک.

بیزیم گوزلریمیز چوخ چتین لیک ایله کیچیر وهر گون یولداشلا. ریمیزدان بیریسی نین ترکیه‌ده اولان ایرانلی محصل‌لرین بدبختلیکی حقینده یازدیغی «زندان سکندر» آدلی شعرینی تکرار ایدیب و بونو دا ده‌یارلی قلبیمیزه مرحم قویوروق و اوگونی آرزو ایدیریک که، بیر آبرومند وضعله بو دیاردان خارج اولاق.

(ایندی، محصل‌لرین روحیه‌لرینین معرفی اولان بو شعردن بیر شهبیت یازیرام)

افسوس که عمر ما تلف شد
یکسال در این دیار اغیار
رفتیم سفر از دیار یاران
بیهوده بدین مکان کشیدیم
ای یار زمن اینگو بیجانان
جز ذلت از این سفر ندیدیم
این بوده که گر بیجورد... به چال
زندان سکندر است گوئی
بودیم چو مهمان و لیکن
محتاج میزبان شیدیم
دور از همه دوستان و میهن
بی رنج و عذاب جان کشیدیم
... بر رح میزبان کم،
یاد از وطن و کسان کم به

(۱۸ - بیتدن عبارت اولان بو شعر، استانبولدا اولان ایرانلی محصل‌لرین دائمی سرودی در.)

کندلی لر حیاتیندن

فتحی خشگنابی

معصوم - معصومه

(۱)

معصومه ینگی یئتیشمه بیر قیزدیر. قیز بویودیکدن سونرا اونو اره ویررلر. لاکن بو قیز، ایندی‌یه کیمی ۵-۶ ایلچی‌نین کندیکینه باخمیاراق اره گئتمه‌میشدیر.

معصومه‌نین آناسی گلثوم آروادلار ایله دانیشاندا بئله دی یر! اوزاری یئخیلمیش قیو. قونشوئین دیلینی ایراحات قویماقارلمور. که! نیات گونی اوزلری قارا اولموشلارین بش واخت نمازدان باشقا هر نه دیسون الاریندن گلر.

او ۵-۶ ایلچی دووا توبه دووا یازدیر میندی ایه معصومه اره گئتمیردی.

باغ کبلائی اوغلی حسین اونو ایسته دی گئتمه‌دی. بونلار کندین بویوک مالدارلاریندان بیری در، الله یاتیز قاتقا نوکرلری ۲۰۰ تومن بو گونکی بازاردا پول چیخارار. عرض اولسون باغچیبا دیرریکلری - ابو - ایشیکلری واردیر.

اما نیاسین!... عاقلی یئر آتدا قالیش ایکی ایاغینی بیر باشماقا دیریییب دئدی: گئتمیرم که گئتمیرم!

سونرا قونشو کنددن مشهدی جعفرین اوغلیا ایلچی لیگه گلیش ایدیلر. مشهدی جعفر دئدیگون بودوره بیر کندلرده بئله آدلی‌ساتلی دانقدان آغیر بیر کیشی در. اوچ چارگوو جوتی واردیر. بونجا یلقلارینی هیچ دمرگر ایله بیچدیریر. ایولرینده ده کی چورمک باغ سو کیمی ایلی دوتوب یئرییر.

اما دی گل بو کولیک لرین کولینی باشیا اله دیگیم معصومه‌یه دی! قیز دئدی اولدیر سوزدا من اره گئتمیه‌جکم.

گلثوم ده اوچ نوملیکده چوره‌کی قولاقیا یئمه یییدرکه! وار یوخ معصومه‌نی جادو ایتدیریبلار! گوریبیرسن گونی. گوندن آناسی قولعیش نیجه سوزلیر! نه یئییر، نه ایچیر. آناسین دا گیردوه‌لادیگین آغلاییر...

باغ یانینجه ۱۵ گوندیر که یاریم یاتمان یون ایچین یورغانیندا قالیر، او کی گلثوم ارزی دیر. واختی یوخدور اونو نه‌ییرسین. بیر یاندان چول ایشی. طویله نی چیخارمان. سحر لر مالوارلاری داواراقاتماق و آیری خیریم خیردا ایشلر. تندیر اوجاق. چورک یاپماق ایشلری باشینی قاتیب. بیر یاندان دا که بوقیزین فکری عرزدمان بتر اونو سئلیله سرگردان ایتمیشدیر.

معصومه ده که اوزنک ایچون الینی چهره‌یه وورماز... ملکابت مثتیی یوموش دلی بیلیر که ایسو ایشینی گرمک بو گوریسن، دی قونشو گلیب اونا ایشله‌یه‌جکدیر.

§§§§

بیر چار یئله گئجه‌دی... معصومه‌نین آناسی بیر گون فکرلی فکرلی گلیب اوتوردی. گئجه‌سینی قورساقیندان گوتوروب، آرواد تندیردن بیر اوت چیخارت. یا چخماق چالیب بیر قوو آلیشدیر ور. نه بو بیچوچی چکیم. دئدی.

معصوم حسی نین بیر آز فکری قاتیا. قاریشیق اولاندا گلیب آرواد ایله چوچوقلاشاردی. گلثوم بیلدی که کیشی بالان یئره فکره گئتمه ییبدیر.

سینما عالمینده بویوك مهارت

تبریز سینمالاریندا اینی و صون سیستم رنگلی سوووت فیلمی

« داش گل »

جمعه‌گونی مرداد آیینین ۱۹-دا آخشامچاغی ساعت ۹-دا تبریزده‌کی سوووت مدنیت ائوینده تبریزه ینی وارد اولموش «داش گل» آدلی رنگلی سوووت فیلمی، سوووت اتفاقی ایله مدنی علاقه ساخلایان جمعیتین عضولریندن توتری خصوصی اولاراق نمایش ایتدیریلدی. بو فیلم، مشهور روس یازیچیسی باژوف و گرین ... یندن آلینمیشدیر. فیلم اورال حیاتیندان بحث ایدیر. اورالین گوزل و زنگین طبیعتی و ثروتلری واردیر. عینی زماندا اورال آداملارینین دا خصوصی طبیعتلری واردیر. طبیعتین درین گوزللیگینی درك ایتمك و نعمه اولان اعتماد اولمالارین اینجه صنعتلریندن در، اورالین مهارتلی اوستادلاری واردیر که، جوربه‌جور داشلاردان ملتی اولسایان حیرت گتیرن محصوللار عمله گتیریرلر. حتی اونلار اینجه صنعت‌ده ایندیدن شهرتلری واردیر. اورال خلقلرینین نسلدن‌نسله گچن داستانلاری واردیر که بونلار گوزل و جانلی بیر پرده اولاراق، گنجینده قول حالینده یاشایان روس خلقینین آرزو و ایده‌آللارینی ایشیقلرین فکرلرینده تجسم ایتدیریر. ایندی‌ده اورالدا چوخ قدیمده اولان ملی عادت و رسملر باقیدیر. مخصوصا اورالدا طوی رسمی، آیری شرلرده اولدیغیندان داها

آزلیق جلاللی و فرحلی بیرطرزده گچیریلیر. ایندی خلق آراسیندا کونول آچان آهنگلرایله برابر قدیمین اورك سیخان ماهنی‌لاریدا اوخونور.

محاربه زمانی اورال، اورخولی و بویوك جبهه‌لرین تجهیزات آنبارلی اولموشدی. اورالین کدلری محاربه صنایعی موسسه‌لریندن توتری چوخلی استادلار تربیه ایتمیشدیر. اورالین ایستلی معدنلری، سیخ مشه‌لری ذوقلی و استعدادلی آداملاری واردیر.

حکایه‌نی یازان یازیچی باژوف اورالین «سوردلووسق» شهریندن سوووت اتفاقینین عالی شوراسینا نماینده‌لیگه انتخاب اولونموشدور. او، توزآنا یوردی اولان اورالین گوزللیگینی هرکسدن یاخشی تانیدیغیندان چوخ دقتله اورال اوستادلارینین ماهرانه حکایه‌لرینی توپلاییب و توز آثارلرینده افاده ایدیر.

یازوچین، اورالین گنج و تیپیک تجسم ایتدیرن «داش صندوقچه» آدلانان کتابی متالین چاپ‌ه‌سی ایله تلطیف اولونموشدور. «داش گل» فیلمی یازارین ایستلی مجموعه‌سینین بیر گوزل حکایه‌سیدیر. بو حکایه‌نین اصل موضوعی صنعتین ان اوجا زروه‌سینه یئتیشمك‌دن توتری مبارزه‌دیر.

حکایه‌ده بیرنفر جوانین، اخلاق جهتیندن چوخ ساده،

استعدادلی و صنعته اولدیقجا ذوقلی و گوزللیك عشقی اولماسی گوستریلیر، یاپیلمامیشین گوزللیگی بو جوانی مبهوت ایدیب و او، سعی ایدیر که، چوخ‌جور مرمر و داشلاردان بونلاری داشلارده طبیعتین گوزللیگی قارشیسیندا رقابت ایتسین. حکایه‌ده اولان جوان اوغلان «دانیلا»-نین عشقی ایله توزونون ایستکلی معشوقه‌سینی آز قالیر یاددان چیخارسین.

لاکین آخرده حکایه «دانیلا» ایله «قاتیا»-نین بیری-بیری ایله گوروشمسی و ایدی حیات سورمه‌لری ایله قورتاریر.

سوووت فیلمهرلاری کارخانه‌سی متخصصلری بو حکایه‌نین چاپی ... شکلده تجسم اولونماسیندا بویوك زحمتلر صرف ایدیب و عقله گلمه‌ین مهارت نشان ویرمیشلر. فیلمین رنك آمیزلیگی اولدیقجا گوزل و طبیعیدیر. عبارتله دیمك اولار که ایندیه‌قدر شه بیر طبیعی رنگلی فیلم سینمالاردا نمایش ایتدیریلمه‌ییب ... رنك آمیزلیگینده ایله بیر مهارت و ماهیت واردیر که، هر بیر تماشاچینی واله ایدیر. سوووت اتفاقی فیلم‌هرلاریق کارخانه‌لری بو رنگلی فیلمی حصوله یئتیرمکله سینما صنعتینده بویوك گنده‌یاتا مالك اولور و اینجه صنعت عالمینه ایستلی و دائمی بیر یادگار و تحفه قویموشدور.

بو فیلم بیر مدت تبریز سینمالاریندا خلقیمیزین معنوی استفاده‌سینه قویولاجاقدیر.

ح. ن.

داخله خبرلری

اینجی صفحه‌دن ضبه

والی لیك ده‌كی فعالیتلر

۱۸ر۵ر۲۵ تاریخینده سحر ساعت ۸-ده جناب والی سرد روده حرکت ایتمیشدیر. اورادا بیر نوع گوزه چارپان نواقصلرین رفع اولماسینه دایر اقدام ایتمیش و خلق ایله صمیمی صورتده صحبت ایتمیشدیر. و ساعت ۱۰ر۵-دا تبریزه عودت ایتمیشدیر.

استانداریده ۱ر۴ر۳ر۲۵ تاریخدن ۱۹ر۵ر۲۵ تاریخه قدر یعنی ۲۵ گون مدتینده ۳۱۷۰ نفرین ویردیگی عریضه‌لره و شکایتلرینه رسیدگی اولونوبدور. بو گوسترلن رقملره دولتی ادارلرین نامه‌لری داخل دگلدیر.

آذربایجاندا غله جمع ایتمك موضوعی اهمیتلی اولدوغی ایچون آشاغیدا آدلاری قید اولونان شخصلر آذربایجان والیسی طرفیندن ۱۵ر۵ر۲۵-ده گوسترلن محاللاردا غله جمع ایتمك ایچون مسئول تعیین ایدیلمیشلردر.

۱ - ژنرال غلام دانشیان - زنجان - میانا - قره چمن و بستان آباد محالی.

۲ - سرهنك قلی صبحی - میاندوآب - صائن قلعه محالی.

۳ - آقای حسین آخوندزاده گرجی - اهر - ارسباران محالی.

۴ - سرهنك محمدرضا اورمی سلماس - خوی - ماکو محالی.

۵ - آقای آذربادگان - مشگین - اردبیل - سراب محالی.

۶ - آقای پور رسول مراغه محالی.

دقت دقت : دالیهیر ... (تبریز)

اول صفحه‌دن ضبه

دانها اونلان پیس وضعه سالسیلار ولی بو اوچالان سسلر اونلارین آرزولارین گورا آپارماسینی خبر ویریردی.

بو خبرلر ۵ میلیون خلقین تجهیز زنگین و گوزل دیله مالك اولدوغونی بوتون دنیایه چاتدیریردی که ۵ میلیون جمعیت بو شجیه ایل مدتنده مرتجع و قولدورلار طرفیندن فشار و عذاب دگه‌سینین آلتیندا، مخاییب‌ه‌دی، مدنیتی و ملی هنرلری خالقلرین الیندنه نجه بیر استهزا و مسخره وسیله‌سی اولموشدی.

ویرلن خبرلریزی توزو طرزده گیدن جریانلار و تودلانه آهنگیا ایدیردی. آتامیز و محبوبیمیز آقای پیشه‌وری‌نین طلقنده وطن‌پرستلیك وخلقی سعومك تربیه‌سینی والطبیعتی آلیردیق و بیزده دیگر وطنداشلار ویمیز کیمی آلقیشلیوب مورواچکیردیك. بیزده خلقیمیزین تولمز قهرمانی ستارخانین مجسمه‌سینین قویولوب و آچیلماسینی اشیدیردیك و فخر ایدیردیك که ۲۰ ایل آذربایجان خلقینی اولمازین مصیبتلره دوچار ایدن قولدور رضاخانین منحوس هیکلینین یرینه، قانی و جانی‌ایله مشروطه آلان وخلقیمیزه سعادته چاتدیران ستارخانین و باقرخانین مجسمه‌سی نصب اولوبدی و بیز ده چوخ اوزا قلاردان سئلیردیك.

«یاشاسین ستارخان و باقرخان اشیلی عوام ایتدیرن و ایران آزادلیغینی تامین ایدن خلقیمیز و دموقرات فرقه‌میز!

باکوده تحصیل ایده‌ن طلبه.
اردن بهرامی

دنیا خبرلری

اول صفحه‌دن ضبه

هندوستاندا

۴ گون بوندان قاباق دهلی ده‌ین تونقیب اولماسینا اعتراضا محصلاریندن بیر هده‌سی یوللاردا اعتصاب ایتمیشلر.

سوووت اتفاقیندا

مرداد آیینین ۱۸-نده سوووت اتفاقیه (اورو گوای) دولتی آراسیندا بیر تجارتی معاهده باغلانمیشدیر.

بو معاهده سوووت اتفاقینین خارجی تجارت وزیری طرفیندن و اوروگوای دولتینین باش سفیری و مختار وزیری طرفیندن امضالانمیشدیر.

پاریسده شوروی سفارتخانه‌سینده ضیافت

صلح کنفرانسینا گوندریلن شوروی هیئتی رئیسی مسیو مولوتوف مرداد آیینین ۱۸-نده خارجی نماینده‌لرین افتخارینه پاریسده اولان شوروی سفارتینده بیر ضیافت تشکیل ویرمیشدیر. بو ضیافتده مین نفردن آرتیق خارجی نماینده‌لر حاضر ایدیلر.

سابق آلمانیا قومونیست فرقه‌سینین رهبری ارنیست تالمانین قاتلی حبس ایدیلمیشدیر.

برلین ۹ آوقوست. «د. ن. س» دویچلاند ... دست ... اولان ک. گرارین سابقلی تیجه سونده تالمانین قاتللرینی ... حبس ایدیلمه‌سی حقینده ... دویچه سولقی اخو» روزنامه‌سینین معلوماتینی خبر ویریر. بو روزنادا چاپی توزونه یشه ایتمیش «میولدر» حقینده دانیشیلیر. «بوخنوالد» حبس دوشرگه‌سینین «س. س» چیلری اونا آدام‌یاندیرلان پیچ نماینده‌گی حواله ایتمیشدیلر. او، فاشیست دشمنه اولان یوزلرله آدامی تولدورموشدور. «میولدر» توزی بوتونا آلمیشدور که، گیران سیاسی دوستاقلاری ده‌گلکه تولدورموش و سونرا اونلارین جیترینی پینجینده یاندیرمیشدیر.

ارنیست تالمانین تولدورولمه‌سینده اشتراك ایتمه‌سی حقینده سئوالا جواب ویرمه‌ك «میولدر» بیان ایتمیشدیر که، گویا او، گرلمه‌سی ایشیتمیش و دعاسرلرا ارنیست تالمانین میتینی یاندیرماق ایچون اونا ویرمیشلر. اونون دانیشمینیز مکینه اولارق «هالرلایر» تاجیه‌سینین پولیس و احمیستری «ویشمارین» دیدیگینه گوره ارنیست تالمانی «میولدر» ده‌گلکه تولدورموشدور. تالمانی تولدورمك ایچون «میولدر» س. س» دوشرگه‌سینین رهبرلیگیندن اراق، «سیکار» «س. س» تیجیرانی و سائره دیلنچی یای آلمیشدیر.

روزنامه‌لرین یلدیردیگینه گوره «میرلدر» «دورتمیندر» کنارینداکی بیر یانمیش باغدا تاپیلارق حبس ایدیلمیشدیر.

آلبانیادا

آلبانیا دموکرات جبهه‌سی اعلام ایتمیشدیر که، تیزلیکله او ملکتده انتخابات باشلانا جاقدیر. کند و ولایت‌لرده شهریور آیینین ۳ یا ۸-ندن و شهرلرده شهریورین ۱۰ یا ۱۷-ندن سنچکی باشلانا جاقدیر.

ژاپونیادا

توکیودان گلن خبره گوره مرداد آیینین ۱۴-نده ژاپون پارلمانی عمارتی‌نین قاباغیندا ۱۰ مین نفر صلح ایشچیلری حکومت طرفیندن کارگرلر یارمسینده ویرلن ارتجاعی لایحه‌یه اعتراض ایتمکدن توتری بیر نمایش ویریب و عمومی اعتصاب اعلام ایتمیشلر. کارگرلر نماینده‌لری ایش و زحمت و مشاور وزیرلرینین یانینا گئدیب کارگرلرین یاشایشینین چتینلیگیندن شکایت ایتمیشلر.

هندوستاندا

دونن دهلی ده بیر عده اونیورسیته طلبه‌لری و محصللردن گلنلری صورتده خیابانلاردا نمایش ویرمك ایسته‌ییرمیشلر لیکن پاسبانلار گوز یاغی گتیرن گاز ایله دوب و هلاك ایتمکله اونلاری داغیدیب و بیر چوخ عده سینده توقیف ایتمیشلر.

فرانسه ده

دنن بوین دونن گیجه پاریسه وارد اولدی قرارایدی که بوگون صلح کنفرانسیندا شرکت ایدیب و انگلیستان نماینده‌لیك هیئتی ریاستینی مستر آتلی‌دن آلدی تحویل آلسین.

اعلان

عموم ولایتی ومحلی کمیته‌لره اطلاع ویریلیر که :

مرکزی کمیته‌نین کادر شعبه‌سی‌نین ۳۹۳۸ نمره و ۲۵ر۵ر۶ تاریخلی بخشنامه‌سینین مدلوانه فوریتله اقدام ایدوب و گوندریلن ورقه‌لری تکمیل ایتدیکدن صونرا مرکزی کمیته‌نین کادر شعبه سینه بو تاریخدن نهایت اون گونه کیمی یوللاسینلار.

۲ - ۲

مرکزی کادر شعبه‌سی

دقت

آذربایجان ملی وظیفه اداره‌سی قاباقکی محلیندن تربیت خیابانیندا مشهور حاج فرج صراف دربندینده بناهی عمارتینه انتقال ایتمیشدیر بوتون مراجعه ایدنلرین اطلاعینه یتیریلیر.

ص ۲۱۶ ۳-۳ ملی وظیفه اداره‌سینین رئیسی سلطان ابراهیم‌زاده

فیلیپس رادیوسی

دنیانین

PHILIPS

بیرینجی

رادیوسی تانینیر

انحصاری نماینده : امیر کاروانسرایی - اردبیلی تجارتخانه‌سی ۳-۲

ص ۲۱۹

اعلان

سوووت مریضخانه سینه صون زمانلاردا مراجعه ایدن حامله قادینلار آغیر بیر وضعیت ده وقتدن گئج گلیرلر، دوغرچی قادینلارین آغیر وضعیتلرینی نظره آلان سوووت مریضخانه سینده ایندی حامله قادینلار ایچون بیر مصلحت (قونسولتاسیا) قاپیسی تشکیل اولونوبدور.

بوندان سونرا حامله قادینلار هرگون ایکیندی وقتی ساعت ۴-دن ۷-یه قدر مجانی مشورت (قونسولتاسیا) سیندان استفاده ایده بیلرلر.

بوگون   هرگون

دیده‌بان سینماسیندا

اورال داستانلاریندان رنگلی وبدیعی فیلم

(داش گلی)

بوندان باشقا قیزل اوردولین ایرالدان مشایعتی

اداری اعلان

محترم آبونه چیلردن خواهش اولونور توز آبونه پوللارینی اداره دفترینه پرداخت ایتسینلر.